

W niedzielę dnia 29 stycznia 1922 o godzinie 4 po poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej 43:

POGADANKA

na temat:

1) O podatku patentowym

2) Potrzeba kredytu kupieckiego

Prosimy o liczne i punktualne przybycie

Wydział.

O handel z Rosją.

Kiedykolwiek zejdą się premierzy Rady Najwyższej, i zaczynają nad czemś obradować, bez względu na to, czy to jest w Paryżu, Cannes, czy nawet Genui, rozpoczynają obrady swoje rozgłośnem „tram — tam.“ Padają słowa głośne, wzniosłe i nadęte, jak gdyby od stopnia i wzniosłości słowa zależało szczęście ludzkości. Są sceptycy, co twierdzą, że szczęście, a szczególnie szczęście ludzkie, jest rzeczą względną, a nawet były minister spraw zagranicznych w Austryi hr. Czernin stwierdził że niema ani szczęścia, ani nieszczęścia, jest tylko słowo. Może być że, „odbudowa gospodarcza Europy“ jest także słowem, i niczem więcej, ale mimowoli nadsłuchujemy i wyczuwamy, czy też za tem słowem nie idzie treść, może nie tak wzniosła, i nie tak ponętna jak samo słowo, ale przecież pełna życia i werwy. Odczuwamy to tem silniej, że od trzech lat przechodzimy kryzys za kryzysem, popadamy w gorączkę, to w stan znieczulenia—choć są i tacy, którzy twierdzą, że to nic nie szkodzi, bo się w gorączce zahartujemy.

My w Polsce jesteśmy romantykami, może nie tymi romantykami z czasów średniowiecza, ale w każdym razie romantykami czasów powojennych. Nie wierzymy sobie, ale zato wierzymy innym. Gdy przed rokiem Anglia nagle zmieniła swoje stanowisko wobec Rosji, i rozpoczęła handlowe pertraktacje z bolszewikami, — dziwiliśmy się, krzyczeli, a nawet o zdradę ich posądzali, gdy pertraktacje te pociągnęły za sobą i inne państwa, zdziwiliśmy się jeszcze bardziej, i na gwałt poczęliśmy szukać przyczynę złego. Ale od słów u nas do czynów daleko, tembardziej, gdy rozchodzi się o kwestje gospodarcze. Gdzieś, kiedyś bąknięto o konieczności uregulowania naszego stosunku handlowego ze „Wschodem„ — i natem koniec. Czy wogóle możliwem jest uregulowanie tego stosunku handlowego, i w jakich granicach, czy mamy coś na wywóz, i czy Rosja byłaby możliwym dla nas krajem odbiorczym i czy my moglibyśmy coś z tego kraju wydostać — o tem nie mówiono, ani się nie zastanawiano. Dopiero obecne przesilenie uczy nas coś nowego. Podobnie jak my, przechodzą podobne przesilenia i inne kraje, tylko gdy u nich trwa ono już lata całe, u nas dopiero kilka miesięcy.

Na podłożu tego przesilenia odbywa się obecnie generalna likwidacya dotychczasowej polityki gospodarczej. Systemy zakazów i odgraniczeń upadają, stają się przeżytkiem wojny światowej, bo są dzieckiem tej wojny. Ani nizki stan naszej waluty — bo 0·17 centymów szwajc. za 100 Mkp, nie jest epokowem dziełem — nie uchronił nas

od przesilenia. Przesilenie u nas obecnie jest wynikiem słabej siły odlorczej naszego rynku. Nie dla tego istnieje u nas przesilenie, że za dużo jest nagromadzonego materjału, ale dlatego, że z powodu braku kapitałów nie jesteśmy zdolni towary te skonsumować. Prywatne gospodarstwa nadal nie mogą pozwolić sobie na kupno jakichkolwiek rzeczy, jak nie były dawniej. I dlatego zwraca się uwaga naszego całego świata gospodarczego na Wschód. Znanem jest bardzo silne zniszczenie Rosji, produktywność bezsprzecznie upadła, doszła może do jakie najwyżej 20 proc. produkcyi przedwojennej. Konsekwencyą tego stanu rzeczy jest mniemanie ogólne, że zapotrzebowanie rynku rosyjskiego będzie ogromne. Co prawda jest w tem i dużo racji. Pytanie tylko, czy i zdolność konsumpcyi w Rosji nie upadła. Zdolność bowiem konsumpcyjna zależną jest w zasadzie od tempa amortyzacji kapitałów. Jeśli w Rosyi podobnie jak u nas tempo to zmalało nie będziemy dalecy od prawdy, jeśli przyjmiemy, że rynek rosyjski skurczył znacznie możność pokrycia swojego zapotrzebowania. Ale o jednem nie należy zapominać, że tak po naszej jak i po rosyjskiej stronie istnieje tendencja do unormowania stosunków gospodarczych, — i dlatego zamykanie naszej gospodarki w ciasnych granicach państwa, niedopuszczanie do wspólnej wymiany wytwarza sytuacyę, która przewalczenie istniejącego przesilenia czyni iluzorycznem. Fakt ten już dawno rozpoznano na Zachodzie, i dlatego przemysł całego świata szuka kontaktu z Rosyą. Kwestją jest tylko, jak ten kontakt wytworzyć u nas. Pozwolimy sobie przeto projekt taki przedłożyć, jako podstawę do dyskusji:

1) Polska dąży do stworzenia wspólnego z Rosją towarzystwa transportowego lądowego, któreby przejęło przewóz towarów z Zachodu drogą lądową, gdyż mając naturalną ścianę oparcia o Rosyę, jest do tego najlepiej predysponowaną.

2) Polska stwarza wewnątrz państwa syndykaty reprezentujące poszczególne działy naszego gospodarstwa eksportowego, celem umożliwienia sprzedaży towarów do Rosji, i kupno towarów w Rosji. Jest to o tyle koniecznem, że handel zagraniczny rosyjski jest dotychczas zmonopolizowany.

W jednym i drugim wypadku podkreślamy to silnie, charakter prywatny tych instytucyi winien być zupełnie utrzymany, i każdy kto się handlem, czy przemysłem zajmuje jest członkiem tych towarzystw. Wogóle prywatna inicjatywa winna być bezwzględnie utrzymaną.

3) Banki nasze winny stworzyć konsorcjum popierające wymianę towarów, i w tym celu utworzyć konta swoje w banku rosyjskim, i przyjąć konta banku rosyjskiego.

Są to punkta na czas obecny Ze zmianą systemu handlowego w Rosyi charakter tych instytucyi winnien i u nas ulec zmianie.

W każdym razie koniecznem jest dzisiaj stworzyć towarzystwa, któreby się rozpoznaniem gospodarstwa rosyjskiego zajęły, zbadały teren rosyjski, i na tej podstawie nasz przyszły stosunek handlowy do Rosyi ustaliły. Inaczej grozi nam, że zapóźno na rynek rosyjski przyjdziemy, w czasie, gdy przesilenie gospodarcze pociągnie może za sobą i przesilenie polityczne.

Dr. Norbert Salpeter.

Drożyzna.

Zima, zastój, stagnacja, bezrobocie— i drożyzna dławiąca wszystkich mieszkańców miast—oto obrazek dni dzisiejszych. Wszelkie proroctwa o fali taniości, która do nas miała zawitać po tej stałej i ciągle się potęgującej fali drożyznianej, nie ziściły się. Jest dalej drogo; wszystko co zależy od produkcji wiejskiej nie potaniało. Zastój od pierwszych dni października wpłynął wprawdzie na potanienie produkcji artykułów przemysłowych, spowodował kupców do obniżenia cen, i to daleko poniżej ceny nabycia zapasów, ale nie wywołał tej fali taniości jaką prorokowano. A również jest drogo u nas dalej i nie powie dziś żaden robotnik, lub urzędnik, rękodzielnik lub przemysłowiec, że przy tym samym dochodzie co we wrześniu dzisiaj potrafi jego rodzina wyżyć. Potaniała wprawdzie nieco mąka, lecz podrożała produkcja chleba, mięso, mleko, masło, jaja są daleko droższe, jak we wrześniu, podobnie węgiel gaz, elektryka. Robotnik wskutek zastoju nie zarabia tyle wiele we wrześniu, bo nie jest przez cały tydzień zatrudnionym, w przemyśle i handlu o zarobku wogóle obecnie nie mówią—zastój i stagnacja zmusza siłę faktów do zniżki cen.—

Stan obecny jest niemal że beznadziejny. Obrót minimalny, połączony ze stratą, nie zachęca kupców do nowych zakupów. Brak nowych nabywców zmusza przemysłowców do zastanowienia warsztatów pracy. Ludność robocza prócz najniezbędniejszych potrzeb niczego nie kupuje.—

W tej sytuacji przychodzi obecnie płacić daninę z której sobie nasz kmiotek kpi. Przecież 500 Marek dla biednego kmiotka za mórg roli, nie będzie może dla niego tak trudną stawką do zapłacenia, a ta stawka daniny chyba nie skruszy jego woli do wyzysku.

W walce przeciw obecnej drożyznie stoi ludności miast bezradna. Ta obecna sytuacja wyniszcza miasta doszczętnie, wysysa z niej ostatni grosz. Apelować do rządu, by wpłynął na chłopów jest bezcelowem. My tylko stwierdzić musimy, że w miejsce dzikiej konjuktury—gdzie przynajmniej mieliśmy złudzenie—że się w miastach zarabiało, mamy obecnie dalszy ciąg skrajnej nędzy, bo jest ona spowodowaną przez egoizm producentów rolnych, którzy wyzyskując obecne położenie miast niszczą je doszczętnie.

R. P.

Przegląd ustaw i rozporządzeń.

Ustawa o państwowym podatku przemysłowym.

Ustawą z dnia 17/XII. 1921. (Dz. U. R. P. Nr. 2. z r. 1922) zniesiono na obszarze Małopolski dotychczasową ustawę o bezpośrednich podatkach osobistych wraz ze wszystkiemi późniejszymi ustawami, uzupełnieniami i zmianami, i rozszerzono ją na obszar Małopolski ustawę z 6/7 1920 r. o państwowym podatku przemysłowym. Ustawą tą zniesiono

dotychczas istniejący obowiązek opłaty podatku zarobkowego, a w miejsce tegoż obowiązywać będzie od roku 1922 ustawa o powsz. **państwym podatku przemysłowym.**

Charakterystyczne znamiona tej ustawy są następujące:

Powszechny podatek przemysłowy rozpada się na dwie części, na podatek zasadniczy (patentowy) i podatek dodatkowy, inny dla przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania rachunków, a inny dla reszty przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków, jak tow. akcyjne, spółki z ogr. por. oraz wszelkie instytucje kredytowe, które na zasadzie ogólnych przepisów, lub swych statutów obowiązane są do publ. składania rachunków opłacać mają prócz podatku patentowego również podatek dodatkowy we formie

1) podatku od kapitału, oraz
2) podatku procentowego od zysku,

Wszystkie inne przedsiębiorstwa wpłacać mają podatek dodatkowy tylko jako podatek procentowy od zysków.

W tym kierunku odnośnie do podatku patentowego t. j. zasadniczego rozróżnia ustawa obowiązanych do opłaty tego podatku a) przedsiębiorstwa handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe, c) handel jarmaczny d) przedsiębiorstwa żeglugi, oraz e) osobiste zajęcia przemysłowe.

Dla wszystkich tych płatników podwyższyła ustawa z 17.XII 1921 r. stopę podatkową ustaloną w ustawie z 6.7 1920, podwyższając ją 10-krotnie, utrzymując nadal podział na klasy miejscowości (4 klasy miejscowości) oraz na kategorje opłacających w ten sposób, iż przedsiębiorstwa handlowe podzielone są na 5 kategorje, przemysłowe zaś na 7., osobiste zajęcia w zasadzie na 3 kateg.

Wedle ustawy rosyjskiej podział na kategorje zależny jest od siły kapitalistycznej danego przedsiębiorstwa, którego kryterjum w handlu przyjmowano zależnie od sum sprzedaży, kwoty kapitału zakładowego wysokości komornego, i inne podobne cechy zewnętrzne, w przemyśle zaś na podstawie podobnych, kryterjów i innych, jak ilości robotników, maszyn, siłę tychże, wielkość żarn, pokładów, okrętów, przy osobistych zaś zajęciach przemysłowych, od tego, czy się jest ekspedytorem celnym samodzielnym, czy meklerem giełdowym, ajentem towarzystw ubezpieczeniowych, czy komiwojażerem.

Odnośnie do tego wynosi podatek patentowy dla zakładów handlowych (hurtownych) we wszystkich miejscowościach 1-szej kategorji 166.000 Mp. dla ich pomieszczeń składowych 16.600 od każdego składu, zaś dla przedsiębiorstw przemysłowych 1-szej kategorji 250.000 Mkp. — Dla 2-giej kategorji, dla zakładów handlowych wynieść ma podatek patentowy w Warszawie 62.500, zaś w miejscowościach klasy pierwszej jak w Krakowie, Borysławiu i Drohobyczu po 52.500. — Prócz tego 5.250. — od każdego pomieszczenia składowego. —

Najmniejsza kategorja (V) dla zakładów handlowych, jak dla handlu rozwozowego, wynieść ma jako podatek zasadniczy 7.500. dla handlu obnośnego 2.500. — we wszystkich miejscowościach. Wogóle ustawa rozdzieliła wysokość opłaty patentowej wedle 4-rech klas prócz Warszawy tak, iż do pierwszej klasy należą: Kraków, Borysław i Drohobycz, do drugiej Jarosław, Nowy—Sącz, Krosno, Oświęcim Rzeszów itp. Co zaś do osobistych zajęć przemysłowych, to rozróżnia ustawa ekspedytorów celnych, którzy nie utrzymują samodzielnych kantorów i pomocników handlowych, a którzy opłacać będą podatek patentowy od 42.500. — do 75.000. Mp rocznie, zależnie od tego, czy pracują przy urzędach celnych, przy głównych kolejach żelaznych, czy przy innych. — Maklerzy giełdowi na giełdzie warszawskiej opłacać mają 51.000.— zaś na innych giełdach 39000.— Inspektorzy i ajenci towarzystw ubezpieczeniowych, żeglugowych i innych przedsiębiorstw przewozowych, jakoteż instytucji kredytowych, o ile samodzielnie prowadzą swój proceder, jakoteż wszelkiego rodzaju pośrednicy handlowi opłacą od 6 — 10.000 Mp. podatku patentowego, subjekci podróżujący (komiwojażerowie) 10.000 Mp.

Podatek procentowy od zysków, któremi obciążone zostają wszelkie przedsiębiorstwa, wynieść ma od zysku, względnie zarobku ponad 40.000, — Mp. do 2,000.000, — Mp. od 1 proc. do 9 proc. danego zysku czy zarobku w ten sposób, iż zależnie od wielkości zysku zarobki wzgl. zyski roczne poniżej 40.000 Mp. rocznie są wolne od podatku procentowego i od zysku; mają ponadto podatek zysku opłacić również i te zawody wolne, które nie są obciążone podatkiem zasadniczym przemysłowym, jak: adwokaci, lekarze i t. p.

Przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków winni ponadto opłacić dodatek od **kapitału zakładowego**, które w myśl ustawy z dnia 6 lipca 1920 wynosi pół procent od nominalnej wartości kapitału. Dodać należy, że przedsiębiorstwa jednego i drugiego gatunku mogą potrącić od kapitału zakładowego najwyżej 10 proc. na wynagrodzenie osób, które wchodzą do składu zarządów rad nadzorczych, komisji rewizyjnych, osób upełnomocnionych do samodzielnego prowadzenia przedsiębiorstw,- Dla wymiaru podatku procentowego dopuszczalnem jest przy obliczeniu pierwotnej wartości majątku przedsiębiorstwa nie zamortyzowaną część majątku przedsiębiorstwa przewalutować. Wszystkie nowo powstałe przedsiębiorstwa podlegają podatkowi od zysku oraz od kapitału za pierwszy rok rozpoczęcia operacji.

Na rzecz gmin i powołanych ciał samorządowych dopuszczalnym jest dodatek do zasadniczego podatku patentowego i to dla przedsiębiorstw zajmujących się wyszynkiem alkoholu do wysokości 200 proc., dla wszystkich innych przedsiębiorstw do 100 proc, dla przedsiębiorstw zas przemysłowych i osobistych zajęć przemyslowych do 75 proc., oprócz tego na rzecz Izb handlowych, szkół i innych publicznych związków niepaństwowych do wysokości 25 proc. zasadniczego podatku przemysłowego.— Ponadto ustawa przewiduje karę za przekroczenie przeciw danej ustawie w Małopolsce do 3 miesięcy aresztu, oraz w razie uchylenia się od ustawowej powinności podatkowej. lub gdy kto świadomie złoży fałszywą deklarację ulega karze od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy nie wymierzonego, podatku albo karze pozbawienia wolności do 3 miesięcy. Przeciw orzeczeniu komisji okręgowej przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego.

Ustawa przyznała ulgi podatkowe na rok 1922 na obszarze Małopolski w ten sposób, że dopusz-

czalnem jest zniżenie wyłącznie tylko podatku zasadniczego unormowanie w niniejszej ustawie do wysokości 25 proc.

Komisye szacunkowe dla podatku dochodowego Na podstawie Rozporządzenia Minist. Skarbu z dnia 16. XII. 1921 r. utworzone zostaną na obszarze Krakowa wedle dzielnic katastralnych, 3 komisye szacunkowe dla podatku dochodowego, a mianowicie:
jedna dla dzielnic I, III, IV, V, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII i XVIII.
druga dla dzielnic II, VI, VII, VIII, XIX,
trzecia dla dzielnic IX, X, XI, XX, XXI, XXII.

W sprawie zmiany taryfy celnej. Rozporządzeniem Ministrów Skarbu oraz przemysłu i Handlu z dnia 16|XII 1921 **zniesiono** obowiązek zapłaty 3 marek w złocie od cła przywozowego towarów w pocztowym obrocie pakietowym, oraz **uwolniono** od cła ryby, foki, wieloryby i inne zwierzęta morskie, złowione bezsprzecznie przez rybaków polskich lub gdańskich, lub też przez załogi statków polskich i gdańskich, oraz przetwory z tych stworzeń wytworzone bezsprzecznie na morzu. **Wyjęte** z tego są zwolnienia małże i skorupiaki złowione na obcych wodach przybrzeżnych. Warunki potrzebne do uzyskania zwolnienia od cła, zawarte będą w osobnym regulaminie. Dalej zwolnione są od cła materjały używane do budowy, do naprawy lub do wyposażenia samolotów, statków rzecznych i morskich, w przemyśle budowy samolotów i statków na obszarze Polski i Wolnego Miasta Gdańska, z wyjątkiem urządzeń kajutowych i kuchennych. **Wyłączone są** od tej ulgi statki dla żeglugi na jeziorach i rzekach, służące celom luksusowym.

Zarazem zarządzone zostało, iż zażalenie przeciw postępowaniu przy odprawie celnej i przeciw niewłaściwemu stosowaniu taryfy celnej należy zgłaszać protokolarnie przy ocleniu. Pozatem dopuszczone jest zażalenie takie w przeciągu 30 dni od chwili oclenia, o ile tożsamość towaru reklamowanego z towarem oclonym zostanie udowodniona.

Przedłużenie ulg celnych. Na mocy rozporządzenia minist. Skarbu, Przemysłu i Handlu z dnia 20. XII 1921 przedłużono ulgi celne również na wszelkie towary pochodzące z przyznanej nam części Górnego Śląska, o ile są zaopatrzone w świadectwa pochodzenia wystawione przez Jeneralny konsulat Polski na Gólnym Śląsku.

Uwolnienie od cła masła i sera. Minister Skarbu z porozumieniem z Ministrem Przemysłu i Handlu zarządził przedłużenie ważności rozporządzenia z dnia 5|XII. 1921 r. w przedmieście ulgi celnej celnej dla sera i masła (Dz. U. R P. Nr. 101 z 1921 r. poz. 720). do dnia 31/I. 1922 r. włącznie.

Odnośne rozporządzenie ogłoszone będzie w najbliższym czasie w dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej.

Rynek towarowy.

Z rynku zbożowego.

Niemcy nabyli w Argentynie w pierwszej połowie stycznia b. r. 50 tysięcy ton różnego zboża. Ceny za owies zagranicą są rekordowe, w Liwerpolu za 320 funtów ang. owsa płaci się 30 szylingów, podczas gdy za quarter kukurydzy o wadze 480 funtów ang. płaci się 32 szylingów.—

U nas zapanowała tendencya zwyżkowa, żyto notuje ponad 8000 mk:

Na mąkę: nadal panuje tendencja słaba, ceny są nadal bez zysku.

Cukier. Wywóz cukru z Gdańska na wschód zupełnie ustał, W Rewlu i Rydze leżą wielkie ilości cukru, których nie można sprzedać. Finlandja sprowadza obecnie kryształ jawski i holenderski. Eksport do Szwecyi i Danii również niemożliwy. Z Litwy zapytują o cukier, ale do interesu nie doszło Na rynku w Hamburgu panuje zupełna stagnacja.

Chemikalja. Po zwyżce cen na chemikalja w Niemczech panuje obecnie znów tendencja słaba, ceny spadły. Chemikalja techniczne notują obecnie cif Hamburg

potaż żrący	mk. niem.		27.—
soda żrąca	„	„	23.—
potaż 96/98%	„	„	26.—
ałun chromowy	„	„	24.—28.—
siarczan miedzi	„	„	19.—
antiktor	„	„	9.50
salmiak biały	„	„	25.—

Drzewo Na rynku gdańsko-pomorskim utrzymuje się haussa na drzewo okrągłe. Na rynku drzewa tartego panuje pewna wstrzemięźliwość. Podaż jest większa jak popyt. Poszukiwane są obecnie podłogi wagonowe, ceny wynoszą 1500 mk. niem, za m³, franko granica. Kantówki i szalówki są żywo oferowane. Cena kantówek wynosi 1000 m. n., szalówek około 800 mk. niem. franko granica.

Bardzo poszukiwane, mało oferowane są natomiast gładkie i wolne od sęków boki za które można osiągnąć około 2000 mk. niem. Pomorskie zakłady tartaczne mają bardzo korzystne zamówienia dla rynku angielskiego na równy obrębiony towar.—

Cement Niem. portland za beczkę 170 kg. netto 216 mk. niem. loko Gdańsk.
Wapno budowlane za cetn. 31 mk. niem.
gips w kawałkach „ „ 30 „ „
papa dachowa „ m² 13 „ „
cegła pruska wymiar za 1000—750.—

Smoła I produkty smołowcowe mimo wysokich cen dalej cieszą się znacznym popytem.

Tekstylja Ruch w Łodzi się już rozpoczął. Mali wytwórcy już śrubują ceny. Natomiast fabryki Scheibler, Geyer, Zawiercie, Poznański i inni producenci wełnianych wyrobów nie żądają jeszcze wyższych cen. Towarów nie brak. Sowiecka Rosya nie zawarła **żadnych** transakcyi. Zagraniczne tekstylja u nas są poszukiwane. W Krakowie zjawiło się duże odbiorców z Warszawy.

Tańsze sorty etaminy, opale wysprzedane.

Dzisiejsze ceny za tekstylja zagraniczne:

jedwabie podwójnej szerokości	8000.	M. za metr
etaminy „ „	1800.	„ „ „
czeskie regatta	700,	„ „ „
klot podwójnej szer.	1700.	„ „ „
nanking	1600.	„ „ „
drelich	1500.	„ „ „
dymka	1000/1100	„ „

W branży tekstylnej liczą się z rozpoczęciem stałego sezonu.

Sukno: **Łódź.** Na rynku panuje lepsze usposobienie, konsumcya natomiast nie dorownuje zbytowi, półwełniany szewiot zdrożał 100 Mk. na metr.

Białystok. Liczni odbiorcy z Małopolski, Kresów i innych stron nabyli znaczne partje. Mimoto położenie jest nadal krytyczne. Klienci chcą tylko po bardzo zniżonych cenach nabywać, licząc się z przymusowem położeniem fabrykantów, którzy potrzebują gotówki. Przemysłowcy natomiast ze stratą sprzedawać nie chcą.— Robocizna i surowce są nadal drogie i inne wydatki się nie zmniejszyły. Wiadomości rozsiewane o wielkich zakupach sowietów się nie sprawdziły. Do Rumunii wysłany towar został tam zamagazynowany, bo i tam kryzys panuje.

Skóra. Trochę zwiększona chęć kupna, atoli przy bardzo, niskich cenach. Straty sygnalizują wszędzie. Białostockie fabryki rozpoczynają znów pracę— po kilku miesięcznej przerwie.— Warszawa płaci za skóry surowe:

bydlęce 380 Mkp. za kg.
cielęce 500|520.— „ „ „
końskie za sztukę 640|700 Mkp.
Kozy 1800.— Mkp. Tendencja nadal słaba.

Obuwie: Fabrykanci sprzedają po cenach daleko niżej cen własnych kosztów.

Cennik Łódzkich fabrykantów.

Poznański.

Nr. 80	pościel	470 Mkp.	Nr. 71	Oksford	400
„ 90	„	560 „	„ 80	„	460
„ 90	polskie	570 „		Mazowiecki	425
	Wisła	350 „		Florencya	490

Scheibler

Nr. 20	tyk	575 Mkp.	Nr. 71	Atlas	500
„ 18	tyk	525 „	„ 80	„	555
	Odcienia	610 „	„ 80	Krośniak	517
„ 80	Oksford	395 „	„ 71	„	485
	Pola	610 „		Bułgarskie	605
	Abacja	555 „			

Geyer.

Adrja	500 Mkp.	Olita	490
Aza	380 „	Indigo	450
Minerwa	460 „		

Heinzel—Kunizer

Oksford	460 Mkp.	Zefier	560

Stolarow

Oksford	390 Mkp.	Kolomba	495

Z aktualnych spraw.

Zgromadzenie w lokalu Krak. Stow, kupców z dnia 22|I. br.

Przy licznym udziale członków odbyła się w niedzielę o godzinie 4 popołudniu pogadanka na temat obecnie obowiązującej daniny.

Otwierając pogadankę zwrócił p. r. **Schechter** uwagę na wyjątkowe położenie w jakiem się skarb państwa znajduje, który wymaga silnego wysilenia ze strony społeczeństwa, by równowagę budżetową skarbu stworzyć. Naturalnie, że na zubożenie skarbu i inne przyczyniły się wypadki, jednakowoż obowiązek na nas ciąży i ten należy wypełnić.—

P Pfeffer referując o daninie nakreślił w bardzo interesującem zestawieniu te momenta, które dla kupiectwa w szczególnośei mają decydujące znaczenie.—

W pierwszym rzędzie podał kto jest obowiązany do zapłaty daniny:

Art. 1. Celem przywrócenia równowagi budżetowej, tudzież stworzenia podstawy dla banku biletowego, pobraną będzie nadzwyczajna danina państwowa.

Osoby, obowiązane do płacenia daniny.

Art. 2. Nadzwyczajnej daninie państwowej podlegają:

1. Osoby fizyczne i prawne, z wyjątkiem osób wymienionych w części II niniejszego artykułu, obowiązane do opłacania następujących podatków bezpośrednich:

W b. dzielnicy austrjackiej:

a) płatnicy podatku gruntowego,

b) płatnicy podatku domowo—czynszowego płatnego i idealnego na całym obszarze, oraz podatku domowo – klasowego, płatnego i idealnego, pobieranego w miastach i miasteczkach, wymienionych w ustawach krajowych b Królestwa Galicji z dnia 13 marca 1889 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 24) i z dnia 3 lipca 1896 r. (Dz. Ust. Kraj. Nr. 51) jak również w innych miejscowościach o charakterze miejskim, oznaczonych przez Ministra Skarbu w drodze rozporządzenia,

c) płatnicy powszechnego podatku zarobkowego od przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych domokrążnych i wędrownych, tudzież od zajęć nie wymienionych w części V niniejszego artykułu, z wyjątkiem osób i przedsiębiorstw, o których mowa w części VII niniejszego artykułu.

II. Osoby prawne, obowiązane do publicznego składania sprawozdań, podlegające podatkowi przemysłowemu, względnie szczególnemu podatkowi zarobkowemu lub procederowemu na rok 1921, z wyjątkiem tych, które prowadzą przedsiębiorstwa, wymienione w części VII nininiszego artykułu.

III. Dzierżawcy i użytkownicy nieruchomości ziemskich, będących własnością instytucji, wyszczególnionych w art. 3 punkt 1.

IV Osoby, zajmujące w cudzych nieruchomościach, położonych w miejsowościach o charakterze miejskim, mieszkania oraz lokale przemysłowe lub handlowe z tytnłu najmu kub tytułem darmym.

V. Osoby fizyczne, osiągające dochody z samodzielnego wykonywania wolnych zajęć zawodowych, a mianowicie: lekarze, dentyści, lekarze weterynarji, felczerzy, adwokaci, obrońcy sądowi notarjusze, wydawcy pism perjodycznych, artyści, architekci inżynierowie, technicy, chemicy oraz ci ajenci, którzy nie opłacają podatków, wymienionych w części I B. c) niniejszego artykułu..

VI. Właściciele posiadanych w okresie między 1 października i 31 grudnia 1921 r. samochodów osobowych, ekwipaży w miastach oraz tych dorożek konnych i samochodowych, tudzież omnibusów samochodowych, od których nie opłaca się podatku przemysłowego, względnie zarobkowego lub procederowego.

VII. Osoby fizycznie prawne, prowadzące kopalnie ropy, rafinerje i fabryki olejów mineralnych, fabryki gazoliny, tudzież przedsiębiorstwa tłoczenia i magazynowauia ropy.

O ile osoby te posiadają nieruchomości ziemskie lub miejskie, nie służące celom przedsiębiorstwa, podlegają odnośnie do tych nieruchomości daninie, określonej w części niniejszego artykułu.

Danina stała się ustawą z chwilą jej ogłoszenia t. j. 7 stycz. Najsłuszniejsze bodaj rozważania, rekryminacye, i krytyki już tę ustawę nie zmienią. Minister żąda od nas zapłaty w ściśle oznaczonych terminach sum wielkich.—

Komu wymierzouo podatek zarobkowy za rok 1920, lub komu dopiero za rok 1921 po raz pierwszy wymierzono podatek zarobkowy, w takiej wysokości, że był zmuszony wnieść rekurs, lub czyje położenie majątkowe się obecnie tak ułożyło, że dopełnienie obowiązku wpłacenie daniny, zagrażałoby egzystencyi ekonomicznej podatnika (art. 44) musi do dnia 6 lutego 1922 wnieść do władzy podatkowej I „instancyi“ w Krakowie do Administracyi podatków, prośbę o częściowe lub całkowite zwolnienie od daniny, lub rozłożenie spłaty na raty.—

Prośby spóźnione odrzuca się (art. 48).

Taksamo należy postąpić o ile podatnik, jako właściciel realności reflektuje, by ustanowione komisje obywatelskie odroczyły spłatę daniny (art. 44).

Spółki akcyjne i Spółki lub stowarzyszenia z ogr. por. mogą, o ile dopełnienie obowiązku wpłacenia daniny zagrażałoby ich dalszej egzystencji, taksamo jak inni podatnicy, o ile danina dla nich wypada ponad 100.000. M.— prosić o odroczenie, lub rozłożenia na raty, na okres nie dłuższy jak 12 miesięcy za opłatą 12 proc. w stosunku rocznym (art. 47)

Spółki akcyjne i inne obowiązane do publicznego składania rachunków, podlegające podatkowi zarobkowemu, muszą do 4 lutego 1922 obliczyć i przesłać Izbie skarbowej (w Krakowie ul. Helclów) szczegółowe obliczenia. sporządzone wedle najlepszej wiedzy i sumienia. Danina tej grupy winna być wpłaconą połowa do 7 marca a druga połowa do 18 kwietnia (art. 19) Z kapitału akcyjuego rezerw. nieruchomości maszyn osoby prawne nie opłacają daniny obliczonej na zasadzie wielokrotności podatkowej (roz. wyk. § 11)

Każdy z podatników jest zobowiązany do przeglądnięcia w Magistracie wyłożonych list i sprawdzić swój wymiar (dla podatku zarobkowego, za mieszkanie, za lokal sklepowy, za realność, etc.) o ile zachodzi omyłka w wymiarze (bodaj nawet rachunkowa) winien do 28 dni od dnia wyłożenia list licząc, wnieść reklamacyę uzasadnioną.

Podatnikom nie będzie wysłany żaden wymiar, ani żadne upomnienie o zapłatę. Kto termin przekroczy, zapłaci za każdy rozpoczęty miesiąc zwłoki 5 proc, w stosunku miesięcznym i narazi się na koszta egzekucyjne, które mogą organa przy pomocy policyi państwowej wykonać. (art. 17)

Znajdujemy w ustawie jeden art. (54) z którego organizacye kupieckie, rzemieślnicze, i właściciele realności powinny jak najrychlej skorzystać.

Przepis ustawy brzmi:

Minister skarbu jest władny zawierać układy z płatnikami i zrzeszeniami, w przedmiocie zapłacenia daniny w trybie innym niż wskazany w art. 17 (t. j. płatność w dwóch ratach, a w razie zwłoki 5 proc. miesięcznie od dnia następnego po upływie terminu) oraz w sprawie rozłożenia daniny od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, nie obowiązanych do publicznego składania sprawozdań, pod warunkiem jednak, aby ogólna suma daniny nie była niższą aniżeli przewidziane w art. 4 (podstawa obliczenia, wysokość daniny i mnożnik) i art. 38 punkt 4 na indywidualne ulgi 15 proc. opustu ogólnej sumy daniny, przypadającej w okręgu wymiarowym od płatników podatku zarobkowego i 10 proc. dla podatników podatk. domowo-czynszowego,—

Na tej podstawie żądał mowca, by Stow. Kupców zajęło pewne stanowisko i zwróciło się do Ministerjum Skarbu z prośbą o udzielenie mu pomocy rozłożenia daniny.

Wniosek p. Pfeffera został przez aklamację przyjęty.

Następni mowcy p. Szyf i p. Margulies zwrócili się do zebranych, by w sprawie daniny zwracali sie o poradę do Sekretarjatu Stowarzyszenia, skąd też będą mogli wszelkie podania do odnośnych władz kierować.

Po wyjaśnieniu szeregu wątpliwych kwestyi zamknął p. r. Schechter zgromadzenie.—

KRONIKA.

2 PROC. PODATEK OD UPOSAŻEŃ ROBOTNIKÓW HANDLOWCÓW i t. d. obowiązuje od I.|1 922, w miejsce podatku osob. doch. od uposażeń służbowych, zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 12|7 1920.

Służbodawcy obowiązani są potrącać 2 proc. od każdej wypłaconej sumy i wpłacać do kas skarbowych.

O WOLNOŚĆ TRANSPORTU POLSKICH TRANSPORTÓW NAFTOWYCH PRZEZ BOGUMIN. Ministerstwo Skarbu zwróciło się na zażalenie kół przemysłowych do posła czeskiego w Warszawie z przedstawieniem, iż rząd czeski nie wpuszcza polskich transportów przez Bogumin, i nie przepuszcza z powrotem obcych cystern wyładowanych. Poseł czeski oświadczył, że obecnie transporty są już wolne, i że rozporządzenie czeskiej administracji kolejowej dotyczyło wyłącznie t. zw. reekspedycyi. (Monitor z 19|1 1921).

ZJEDNOCZENIE SPIRYTUSOWE. Jak donosi „Przegląd przemysłowy i handlowy" założono w byłej dzielnicy pruskiej, po likwidacyi Urzędu Spirytusowego w Poznaniu, pod kierownictwem Dra Korytowskiego Tow. z ogran. poręką obejmujące cały przemysł gorzelniczy i rektyfikacyjny pod nazwą „Zachodnio polskie Zjednoczenie spirytusowe", Tow. z ogr. por. w Poznaniu. Własny kapitał Towarzystwa wynosi 200 miljonów marek p., a odpowiedzialność 2 miljardy marek.

20 PROC. OPŁATA KONSUMPCYJNA OD WĘGLA. Rząd zamierza ponownie obłożyć konsumpcyę węgla 20 proc. opłatą. Przeciw uchwale Rządu zademonstrowała energicznie Rada przemysłowo-handlowa.

ZWOLNIENIE OD CEŁ TOWARÓW Z GÓRNEGO ŚLĄSKA. Z dniem 22|1. br. zwolnione zostały od cła wszystkie towary pochodzące z przyznanej nam części Górnego Śląska.

CZAS PRACY w HANDLU: Magistrat m. Krakowa zwrócił się reskryptem z dnia 16|I. br. do Krak. Stow. Kupców z prośbą o wyrażenie opinii Stowarzyszenia w sprawie otwierania sklepów w miesiącach zimowych od godz. 9—1 rano i od 3—7 popołudniu.

Na zapytanie powyższe udzieliło Krak. Stow. Kupców Magistratowi odpowiedź tej treści, iż w zasadzie zgadza się ono z wnioskiem p. r. m Dr. Ignacego Landaua żądającego otwierania lokali sklepowych od godz. 9—1 rano i od 3—7 popoł., jednakowoż Stow. Kupców rozszerza wniosek p. Dr. I. Landaua z tem, by sklepy nie tylko w miesiącach zimowych, ale w każdej porze roku, a więc i w lecie były w wymienionych wyżej godzinach otwarte. Motywuje zaś Stow. Kupców swoją opinię te , iż faktycznie sklepy są zawsze od godz. 9-tej rano otwarte. gdyż w rannych godzinach ludność głównie udaje się na zakupno towarów spożywczych, skutkiem czego godzina od 8—9 rano jest dla handlu straconą. Przeciwnie wieczorem największy ruch panuje od godz 6—7, gdyż do godziny 6 wiecz. robotnicy i urzędnicy zajęci są pracą. Przesunięcie zatem rannej godziny od 8—9 na popołudniową od 6—7 jest tak w interesie kupiectwa, jak i kupujących.

Stowarzyszenie żąda ponadto zawiadomienia ze strony Magistratu reprezentantów Krak. Stow. Kupców p. r. Schechtera i Schenkera, kiedy sprawa ta będzie przedmiotem obrad odnośnych sekcyi Rady Miejskiej, by mogli na niej wyłuszczyć stanowisko kupiectwa krakowskiego.

GWARECTWA RYBNICKIE, tow: Ballenstrem i kopalnie Schafsgotta i Friedländera otworzyły w Katowicach spółkę węglową z ogr. p. pod nazwą „Robor".

Z HANDLU SOWIETAMI. Z Kresowego miasteczka Ostro — Wołyń leżącego nad granicą sowiecką donoszą kupcy żydowscy, że obecnie rząd nasz nie dozwala kupcom z Rosji nabywać towarów w miasteczku, tylko w nowowybudowanych 8 barakach — w których rząd nasz osadził 8 kupców katolików.—

W ŁODZI zorganizowało się Towarzystwo dla eksportu do Rosji i rozwija działalność energiczną. Towarzystwo wysłało misje do Ukrainy, celem odwiedzenia dawnych odbiorców. Na czele tego Tow. stoi p. **Birgerman**, który też sam bierze udział w organizowaniu eksportu do Rosji.

P. Gorczakow z misji sowieckiej, który bawił ostatnio w Łodzi stwierdza, że zebrał wielką ilość ofert na towary. łódzkie. Zakupno ma potwierdzić misya w Warszawie Wypłata będzie uskutecznioną w walucie polskiej.

EKSPORT NA UKRAINĘ. Poselstwo Rzeczypospolitej w Charkowie komunikuje, że na Ukrainie jest znaczne zapotrzebowanie na towary apteczne, papier, szkło, worki do zboża, narzędzia rolnicze i rzemieślnicze i na wszelką manufakturę. Firmy życzące sobie nawiązać stosunki z Ukrainą winne przesłać oferty z orjentacyjnemi cenami do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

IMPORT Z UKRAINY. Według raportu radcy handlowego przy Poselstwie polskiem w Charkowie. „Wnieztorg" ukraiński ma przygotować dla eksportu większe ilości konopi, szczeciny, skór bydlęcych, końskich, źrebięcych, kozich i owczych jelit, chmielu, wełny, drzewa budulcowego, futer, skórek puchu i pierza, ziół leczniczych, olejku eterowego, włosia końskiego, rogów i kopyt, gałganów, włosia krowiego, łozu żelaznego, rudy żelaznej i manganowej, sody, soli, kaolinu i fosforytów. Wszystkie transakcje handlowe zawierają oddziały „Wnieztorga" ukraińskiego w Polsce przez p. Churgina radcy handlowego przy poselstwie Ukraińskiej Republiki w Warszawie ul. Jasna, hotel Wiktorja.

LIKWIDACYA BANKU AUSTR-WĘGIERSKIEGO. Jak nas informują rozpoczną się rokowania likwidacyjne banku Ausir.-węgierskiego z rządem austrjackim i węgierskim. Likwidatorzy zwołają zastępców innych państw sukcesyjnych na konferencyę na dzień 1 lutego. Jeżeli rokowania będą miały korzystny obrót, to likwidacya może nastąpić z wiosną 1922 .

ORZECZENIE SĄDU RZESZY NIEMIECKIEJ. W procesie firmy niemieckiej, która z powodu zniżki marki niemieckiej nie chciała dotrzymać obowiązku dostawy, orzekł Sąd Rzeszy Niemieckiej, że obowiązek dostawy mimo zwyżki kursu obcych walut nadal istnieje; wobec czego nikt z tego tytułu nie może się zrzucić ze swego obowiązku.

UNIA CELNA MIĘDZY GDAŃSKIEM A POLSKĄ. Unia celna między Polską a Gdańskiem weszła w życie dnia 1 I. 1922. Na mocy tej umowy może Gdańsk w ciągu jednego roku wywieźć, wzgl. przywieźć pewne kontygensy bez cła, lub podług ulgowych stawek celnych. Rozchodzi się głównie o jarzyny i owoce, przygotowane w wodzie, lub w inny sposób, surogat kawy (mielony i w proszku) drożdże prasowane, i suszone i w płynie (tylko w ciągu 3 miesięcy) wina z tych 10 proc. mnsujących, piwa bawarskie, gotowe obuwie wzgl. mięką skórę wierzchnią i twardą, zelówki, cebulę i korzenie i części korzeniowe kwiatów i roślin ozdobnych, cement, kamienie, cegły i płyty z wapna i piasku, płyty posadzkowe z jednokolorowej masy, płyty gliniąne jednokolorowe, kafle dla pieców, i cegły z masy garncarskiej, towary porcelanowe, naczynia porcelanowe, lekarstwo w dozach, mydła lecznicze i kosmetyczne, farby rotacyjne, atrament w płynie, guma w płynie i inne środki do klejenia, dzwony kościelne, litopon, złote obrączki ślubne i pierścionki srebrne, żarówki, materjał instalacyjny dla urządzeń elektrycznych, aparaty telefoniczne, i ich części składowe, tapety. i bordiery papierowe, kapelusze damskie, itp. dalej tkaniny bawełniane i wełniane, materjały dla jedwabnych torebek, gazy młynarskie, taśmy, aksamit i plusz, cerata na jedwabie itp. (Gdański Rynek).

CŁO RUMUŃSKIE NA JAJA. Jak donosi „Mon of“ z Rumunii opłacić należy przy wywozie z Rumunii (Bukowiny) 60 Bani jako taksę eksportową za 1 jajo wywiezione. Cło wywozowe na wino wynosi 10 Bani od 1 litra, beczki są wolne od ceł.

DŁUGI ZEWNĘTRZNE ROSYI: „Ekonomiczeskaja Żiżń“ podaje, iż długi Rosyi zostały przez obecny rząd sow. uznane a to te długi , które aż do wybuchu wojny światowej Rosya carska zaciągnęła. Rosyjski dług państwowy składa się z dwóch mniej więcej równych części ; wewnętrzny i zewnętrzny, i 1|I. 1919 wynosił razem 8,824 miljonów rubli w złocie. Na sumę tę składały się obligacje pożyczek wewnętrznych w wysokości 4,476 milj. rubli, obligacje pożyczek zewnętrznych na 2,684 milj. i obligacje kolejowe na sumę 1.654 miljonów rubli. Suma zatem zewnętrznego długu wyraża się okrągło w sumie 4000 miljon. rubli złotem. Od r. 1914 długi zewnętrzne wzrastały i doszły dn. 1 I. 1918 r do 12,749.7 milj. rubli, przyczem najpoważniejszymi wierzycielami były Anglia 5,959·6 milj. Francya 5.005.5 milj. i Ameryka 822 milj. Ze względu na to, iż dlugi te w poważnej części szły na potrzeby wojenne, a odszkodowanie jakie Niemcy zapłacić mają służą na pokrycie wydatków wojennych koalicyi - rości sobie obecnie Rosja również pretensyę do odszkodowania i spłat reparacyjnych niemieckich. Ponieważ z tytułu spłat niemieckich zmniejszają się długi koalicyi, żąda też Rosja odpowiedniego zmniejszenia jej długów podczas wojny powstałych.

AD PERSONAM W sprawie handlu zagranieznego z Rosją, Ukrainą i Białorusią udzieli wyjaśnienie codziennie Sekretarjat Krak. Stow. Kupców, tudzież Izba Przemysłowa i Hąndlowa.

Fundusz prasowy.

JÓZEF LEHRFELD Fundnsz zapomogowy 3.500.—
JÓZEF SAFIER „ prasowy 3.500.—
SCHENKEL W. — HOPFEN z okazji sądu polub. na fundusz prasowy 5.000.—

Odgłosy prasy.

W WIEDEŃSKIM CZASOPIŚMIE ekonomiczoym, Der „Oesterreichische Volkswirt“ dnia 7.I. br. ukazała się dłuższa praca p. Dr. Norberta Salpetera p. t. „die Wirtschafs-und Finanzverhaltnisse in Polen“.

W pracy powyższej omawia autor obecne położenie gospodarcze Polski, jej handel zagraniczny, przemysł i handel wewnętrzny, problemy finansowe i walutowe w Polsce, oraz próby sanacji finansów zainicjowane przez ministra Michalskiego. Praca niniejsza jest dalszym ciągiem artykułu ogłoszonego przez tegoż autora w tym czasopiśmie p. t. „Die Agrarbewegung in Polen“.

KORONA CZESKA. Dr. G. Stolper omawia w „der Oest. Volkswirt“ (21 I. br). ciekawe zjawisko podnoszenia się kursu korony czeskiej. Autor widzi przyczynę tego zjawiska 1) w aktywnym bilansie handlowym Czechosłowacji, 2) w zapoczątkowanej w swoim czasie reformie finansów ministra skarbu Rašina, 3) w zmniejszeniu się ilości bezrobotnych (w r. 1919 było bezrobotnych 267000, z końcem 1921 tylko 21000), 4) w podniesieniu się intenzywności pracy w przemyśle, oraz w przystosowaniu się żądań robotnikow do położenia gospodarczego państwa, gdy jeszcze w r. 1920 samorzutnie żądali zmniejszenia płac robotniczych, przez co koszta produkcyi zmalały, jak również 6) w możliwości uzyskania londyńskiej pożyczki, z której sądzi że 2-2 i pół miljarda koron czeskich przyjmie rynek czeski.—

ZNACZENIE GDAŃSKA DLA POLSKIEGO HANDLU DRZEWEM omawia w „Tygodniku Handlowym“ p. L. Pączewski. Autor konstatuje, iż przed wojną Gdańsk nie odgrywał wielkiej roli w handlu polskim z zagranicą. Obecnie sytuacja się zmieniła i Gdańsk nabrał wielkiego znaczenia jako port światowy i stał się bazą tranzytową dla handlu ze Wschodem i Zachodem. Szczególnie doniosłe jest jego stanowisko po zawarciu umówy celnej 24|X 1921. Obecnie dla całego obszaru celnego Polski z Gdańskiem będą obowiazywały te same przepisy z pozostawieniem przepisów odrębnych monopolowych i akcyzowych. Do 1|IV 1922 będzie trwać czas przejściowy. Dla wywozu drzewa na rynki światowe przez Gdańsk nastręczają się trudności z powodu nieuregulowania rzek i kanałów w Polsce. Szczególne trudności te nastręczają się przy spławie drzewa ze Wschodnich kresów Polski. Zwłaszcza przyczynia się do tego kanał Augustowski. Zdaniem autora koniecznem jest naprawienie śluz, doprowadzenie do dobrego stanu całej drogi holowniczej, oraz zakupienie statków holowniczych na jeziora. Dokonanie naprawy kanału augustowskiego jest warunkiem wzmożenia eksportu drzewa z lasów Litwy i Białorusi.